

Necròpolis Vilassar de Mar

Cabrera de Mar

Ubicació

Comarca: Maresme
Lloc/Adreça: Zona del Pla del Molí, termenejant amb Vilassar de Mar
Alçada: 15

Coordenades:

Latitud: 41.51133
Longitud: 2.39686
UTM Est (X): 449669
UTM Nord (Y): 4595698

Classificació

Número de fitxa 08029 - 146
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Jaciment arqueològic
Estil / època: Antic Romà
Segle I-V dC
Estat de conservació Dolent
Notes de conservació: Afectat severament per la urbanització de l'indret
Protecció Legal
Observacions protecció: Inventari Patrimoni Arqueològic 11678
Número inventari CCAA 11678
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Privada
Titular: Diversos propietaris
Autoria de la fitxa Marc Guàrdia i Llorens
Data de registre de la fitxa: dl., 20/06/2016 - 02:00

Descripció

S'accedeix a l'indret a partir de la carretera N-II, on al seu pas per Vilassar de Mar cal prendre la carretera B-502. La zona del jaciment es troba limitada per la B-502, el carrer d'Enric Granados, el carrer de Colom i el carrer d'Eduard Ferrés. Es tracta d'una àmplia zona urbanitzada que engloba els jaciments antigament coneguts com "La Tintoreria", "Rajoleria Robert", "Teuleria del Torrent del Porxo - La Bòbila" i "Paret dels Moros - Camí del Mig".

Necròpolis coneguda des d'inicis del segle XX i destruïda arrel de les extraccions de terra que s'efectuaven a la zona de "la rajoleria" i "la bòbila". Es coneix que s'exhumaren més de 160/170 tombes d'incineració i inhumació amb restes de ceràmica ibèrica, la tipologia de les quals era diversa, taüts de fusta (es conserven els claus), sepulcres de tègula, urnes cineràries en fossa i enterraments d'àmfora. En aquesta zona es constata també la presència de parets i paviments d'opus signinum, així com dos dipòsits.

Pel que fa a les restes de material moble recuperat cal destacar un anell de coure decorat amb ratlles gravades i una balança de bronze, juntament amb restes d'estucs, tres dolis sencers in situ, una cullereta d'os, una campaneta de bronze, un fragment de capitell, una fulla de destal de ferro, tesselles de marbre, una sivella de cinturó de bronze i una altra que representava a dos dofins.

Entre el material ceràmic en destaquen la ceràmica grisa ibèrica, ceràmica campaniana B, àmfora tarraconense (Pascual 1, Dressel 2-4 i 20 o 25) i la terra sigil·lada Clara A, B, C i D.

No s'efectuà cap intervenció arqueològica a la zona fins el 1987, quan es va dur a terme una delimitació del jaciment i un seguiment de màquines, descobrint-se noves evidències de dipòsits d'opus signinum i força material ceràmic datable d'època imperial (segles I-IV dC.). Malauradament no es va poder excavar en extensió la totalitat de la zona.

Posteriorment s'obtingueren noves dades en relació a l'àrea de necròpolis arrel les intervencions realitzades, amb motiu de la construcció de la nova piscina municipal, en els terrenys que hi ha entre el torrent del Porxo i la carretera de Vilassar de Mar - Argentona (B-502). Amb la primera, el 1988, es documentaren un total de 63 enterraments la tipologia variable; sepulcres en fossa, en tegulae a doble vessant, en caixa de tegulae (algunes amb taüt), fossa amb coberta de tegulae i en àmfora (infantils), datables en època tardoromana (segles IV-V dC.).

Durant la segona intervenció, entre els anys 2000 i 2001, es documentaren 42 enterraments més, on a més de les tipologies funeràries documentades a la primera intervenció, s'evidenciaren dos nous tipus: en caixa de tegulae de secció quadrangular amb cobriment de teula plana (colmatat en alguns casos amb picadís de pedra, fragments de tegulae i morter de calç), i en caixa d'obra, amb petits fragments de tegulae, pedres i morter de calç, i amb coberta del mateix tipus, datades en el mateix període que a la campanya anterior (segles IV-V dC.). El total d'enterraments documentats en aquestes dues intervencions assoleix un nombre de 105 inhumacions, les quals han de ser afegides a les conegudes amb anterioritat.

En el control de l'excavació de les sabates de fonamentació per a un poliesportiu municipal el 2010 es van documentar diversos materials arqueològics. En 9 de les 20 sabates excavades els resultats arqueològics van ser positius.

Observacions:

També conegut per Rajoleria Robert, La Bòbila, Paret del Moro o la Tintoreria.

La major part del jaciment es troba dins el terme de Vilassar de Mar, i només tangencialment pot ser que entri en terme de Cabrera. Degut a la urbanització de tota aquesta àrea és probable que no quedi cap resta del jaciment.

(CONTINUACIÓ DESCRIPCIÓ): Amb les dades obtingudes es pot afirmar que en aquesta zona es conserven les restes de diferents àmbits delimitats per murs construïts amb blocs de pedra irregulars lligats amb morter de calç i restes de material constructiu (tegulae, imbrex). Les restes ceràmiques més importants són d'àmfores (sobretot de producció local, amb alguns fragments d'africana, bètica i

itàlica) i dolia. La ceràmica d'importació és escassa, però permet establir una cronologia de construcció (fragments de ceràmica de cuina africana en el terraplè de construcció situen les estructures a partir del segle II dC) i amortització (segles IC-V dC).

El 2011 es va dur a terme una altra campanya de curta duració que no aportà dades noves ni sobre la funcionalitat ni sobre la cronologia dels espais.

Les restes localitzades es van cobrir indefinidament, i es canvià el projecte constructiu per tal de no afectar-les.

Les troballes efectuades de manera fortuïta i fruit d'intervencions arqueològiques permeten establir l'existència d'una gran àrea de necròpolis en aquesta zona a tocar d'una vil·la de la qual s'han documentat estructures muràries, paviments i dipòsits. La cronologia de la necròpolis, i per extensió de la villae, abasta un període molt ample donada la diversitat dels ritus funerari -incineració i inhumació-, la diversitat tipològica dels enterraments i les característiques dels materials associats, abastant, des del canvi d'era fins el període tardoromà. Es podria establir una seqüència d'ocupació del territori en sentit sud-nord per la necròpolis; si bé les troballes d'enterrament d'inhumació s'efectuaren a la zona de la rajoleria, al sud dels jaciment, les tombes més tardanes queden ubicades a l'emplaçament actual de la piscina municipal, a la zona nord.

La visita a l'indret no permet la documentació visual de cap tipus de resta ni material arqueològic en superfície donada la densa urbanització de la zona.

Arran de les obres de construcció de dues noves pistes de pàdel annexes a la Piscina Municipal de Vilassar de Mar, en les parcel·les compreses entre la Carretera d'Argentona, l'Avinguda Arquitecte Eduard Ferrés i el Camp de Futbol, va ser necessari la realització d'un nou control arqueològic l'any 2013. Aquest espai quedo inclòs dins del perímetre d'afectació del jaciment de la necròpolis de Vilassar de Mar. Els resultats obtinguts en l'anivellament i en la realització de les 8 rases de fonamentació de les 2 pistes de pàdel varen ser del tot negatius.